

โรคเมลิออยด์

โรคเมลิออยด์ เป็นโรคที่เกิดจากการติดเชื้อแบคทีเรียที่มีชื่อว่า “เมลิออยด์” ซึ่งพบได้ทั่วไปในน้ำและดิน เช่น ในนาข้าว ท้องไร่ บึง และ บ่อน้ำ

โรคนี้นพบได้มากในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้และออสเตรเลียตอนเหนือ

ในภาคอีสานของประเทศไทยนั้น มีผู้ป่วย 2000-3000 รายต่อปี และ ครึ่งหนึ่งเสียชีวิตจากการติดเชื้อ

ในแต่ละปีจะมีผู้ป่วยเข้ารับการรักษาในโรงพยาบาลสรรพสิทธิประสงค์ จ.อุบลราชธานีด้วยโรคเมลิออยด์ถึงปีละ 300-400 คน

ผู้ที่เสี่ยงต่อการเกิดโรค

1. ผู้ที่สัมผัสกับดินและน้ำบ่อยๆ เช่น ชาวนา ชาวสวน ชาวประมง
2. ผู้ที่เป็นโรคเบาหวาน
3. ผู้ที่มีโรคประจำตัวอื่นๆ เช่น โรคไตวายเรื้อรัง โรคธาลัสซีเมีย และ โรคมะเร็ง
4. ผู้ที่สูบบุหรี่ หรือ ดื่มสุรา
5. ผู้ที่รับประทานยาหรือสารที่มีส่วนผสมของสเตอรอยด์ เช่น ยาหม้อ ยาต้ม ยาชุด ยาลูกกลอน

วิธีการที่เชื้อก่อโรคเข้าสู่ร่างกาย

1. เข้าผ่านผิวหนังโดยตรง โดยไม่จำเป็นต้องมีรอยแผลหรือรอยถลอก
 2. โดยการดื่มหรือกินอาหารและน้ำที่ปนเปื้อนเชื้อเมลิออยด์ เช่น น้ำที่ไม่ได้ต้ม
 3. เข้าทางปอด โดยการสูดน้ำ หรือหายใจเอาฝุ่นดิน หรือลมฝนเข้าสู่ปอด
- “โรคนี้นี้ไม่ติดต่อจากคนสู่คน !!!”

อาการ

ผู้ป่วยมีอาการได้หลากหลายไม่จำเพาะและมีทั้งแบบเฉียบพลันและเรื้อรัง อาการแสดงที่พบได้มีทั้งการติดเชื้อในปอด (ไข้ ไอ) ฝีที่ตับหรือม้าม (ไข้ ปวดท้อง) การติดเชื้อที่ผิวหนัง (อักเสบท่อน้ำนม) และการติดเชื้อในกระแสเลือด (ไข้สูงอย่างเดียว)

การรักษา

1. ให้การรักษาทันทีเมื่อสงสัย
2. ให้ยาฆ่าเชื้อทางเส้นเลือดที่จำเพาะกับโรค เช่น ยาเซฟตาซิม อย่างน้อยที่สุด 10 วัน
3. หลังจากนั้น รับประทานยาฆ่าเชื้อต่อเนื่องตามที่แพทย์แนะนำอีกอย่างน้อยที่สุด 5 เดือน

ต้องรับประทานยาฆ่าเชื้อจนครบตามที่แพทย์สั่งเพื่อป้องกันการกลับมาเป็นซ้ำ

หากมีอาการแพ้ยาหรืออาการข้างเคียงจากยาต้องแจ้งให้แพทย์ทราบ อย่าหยุดกินยาเองเด็ดขาด

การป้องกัน

1. หลีกเลี่ยงการสัมผัสดินและน้ำโดยตรง หากต้องสัมผัสดินหรือน้ำ เช่นทำการเกษตร จับปลา ลุยน้ำ ลุยโคลน ควรรวม ถุงมือยาง กางเกงขายาว ชุดลุยน้ำ และ รองเท้าบูทเสมอ

2. หากสัมผัสดินหรือน้ำ ควรทำความสะอาดร่างกายด้วยน้ำสะอาด และฟอกสบู่ทันที

3. หากมีบาดแผลที่ผิวหนัง ควรรีบทำแผลด้วยยาฆ่าเชื้อ ไม่ใส่ดินหรือสมุนไพรรใดๆ ลงบนแผลและหลีกเลี่ยงการสัมผัสดินและน้ำจนกว่าแผลจะหายสนิท

4. สวมรองเท้าทุกครั้งเมื่อออกจากบ้าน

5. ดื่มน้ำต้มสุก (เนื่องจาก น้ำฝน น้ำบ่อ น้ำบาดาล และน้ำประปาตามท่อ อาจมีเชื้อปนเปื้อนได้)

6. ทานอาหารสุกสะอาด (ไม่ทานอาหารที่มีการปนเปื้อนจากดิน ฝุ่นดิน หรือ ล้างด้วยน้ำที่ไม่สะอาด)

7. หลีกเลี่ยงการสัมผัสสมฝืน ฝืน และการทำงานท่ามกลางสายฝน

8. เลิกเหล้า เลิกบุหรี่ ห้ามทานยาต้ม ยาหม้อ ยาชุด ยาลูกกลอน และ ผู้ป่วยเบาหวานต้องดูแลระดับน้ำตาลให้ปกติ (ระดับน้ำตาลเท่ากับ 80-100)

9. หากไม่สบาย มีไข้สูง หรือเกิดการอักเสบที่ใดก็ตามในร่างกาย ควรรีบไปพบแพทย์ทันที !!!

โครงการวิจัยผู้ป่วยเบาหวาน

ศูนย์วิจัยเมลิออยด์

โรงพยาบาลสรรพสิทธิประสงค์ ตึก 5 ชั้น 3

สอบถามรายละเอียดเพิ่มเติมได้ที่

โทร. 088-377-7153 หรือ 098-103-4766

ค้นหาข้อมูลเพิ่มเติมเกี่ยวกับโรคเมลิออยด์ได้ที่

<http://www.facebook.com/Know.Melioidosis>

<http://www.melioidosis.info/home.aspx>

ด้วยความปรารถนาดีจาก

โครงการวิจัยการให้ความรู้ผู้ป่วยเบาหวาน

เพื่อป้องกันโรคติดต่อ

Version 1.0 ปรับปรุงเมื่อ วันที่ 22 พฤษภาคม 2559

โรคเมลิออยด์

ศูนย์วิจัยเมลิออยด์

โรงพยาบาลสรรพสิทธิประสงค์

จังหวัดอุบลราชธานี